

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **M. R.**

obwinionej z art. 92 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 26 lipca 2024 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Brzegu

z dnia 29 grudnia 2023 r., sygn. akt II W 559/23 (RSOW 104/2023)

- 1) **uchyla zaskarżony wyrok i M. R. uniewinnia od zarzucanego jej wykroczenia;**
- 2) **kosztami postępowania w sprawie obciąża gminę B. miasto.**

UZASADNIENIE

M. R. została obwiniona o to, że w dniu 30 października 2023 r. od godz. 17.33 do godz. 17.41 w B. przy ul. [...] będąc kierowcą samochodu marki [...] o numerze rejestracyjnym [...] nie dostosowała się do znaku B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” z tabliczką pod znakiem „nie dotyczy pojazdów do 3,5 ton zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich oraz rowerów”, tj. o popełnienie wykroczenie z art. 92 § 1 k.w.

Sąd Rejonowy w Brzegu wyrokiem nakazowym z 29 grudnia 2023 r., sygn. akt II W 559/23, uznał M. R. za winną zarzucanego jej wykroczenia i za ten czyn wymierzył jej karę nagany, jednocześnie zwalniając obwinioną od zryczałtowanych kosztów postępowania i opłat (pkt. I i II).

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się 16 stycznia 2024 r. (k. 18).

Kasację od tego wyroku, na korzyść obwinionej, wniósł Prokurator Generalny, który podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 93 § 2 k.p.w., polegającego na rozpoznaniu sprawy M. R. w postępowaniu nakazowym pomimo, iż budziły wątpliwości okoliczności czynu i wina obwinionej, skutkiem czego wydanie wyroku nakazowego nastąpiło również z rażącym naruszeniem prawa materialnego, a mianowicie z obrazą art. 92 § 1 k.w., poprzez jego wadliwe zastosowanie i uznanie obwinionej za winną popełniania wykroczenia, polegającego na tym, że w dniu 30 października 2023 r. od godziny 17.33 do godz. 17.41, w B. na ul. [...], jako kierująca samochodem osobowym nie dostosowała się do znaku B-1 „zakaz ruchu w obu kierunkach” z tabliczką pod znakiem „nie dotyczy pojazdów do 3.5 ton zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich i rowerów”, podczas gdy z załączonych do wniosku o ukaranie materiałów wynika, że obwiniona posiadała stosowne upoważnienie, wydane przez uprawniony organ administracyjny, do wjazdu w strefę zakazu ruchu, obowiązującego na ulicy [...] w B. i parkowania w tym miejscu na czas do 15 minut, zaś przypisane jej zachowanie polegało na parkowaniu we wskazanym miejscu zaledwie przez 8 minut, nie realizując tym samym ustawowych znamion przypisanego jej wykroczenia.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i uniewinnienie obwinionej od przypisanego jej wykroczenia z art. 92 § 1 k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k. zw. z art. 112 k.p.w.

Trafnie wskazał bowiem skarżący, że zaskarżone orzeczenie zapadło z rażącą obrazą wskazanych w *petitum* kasacji przepisów prawa. Zgodnie z art. 93 § 2 k.p.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym w sprawie o wykroczenie jest możliwe jedynie w sytuacji, gdy okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Postępowanie nakazowe to tego rodzaju instytucja prawa procesowego, której stosowanie ogranicza się do najbardziej oczywistych przypadków, w których materiał dowodowy jest na tyle niewątpliwy, że w jego świetle nie ma wątpliwości nie tylko co do samego sprawstwa, ale także wszystkich okoliczności, które mają znaczenie dla ustalenia zakresu odpowiedzialności osoby obwinionej, a więc bezprawności jej zachowania, zawinienia, jak również właściwej oceny prawnej zrzucanego czynu. Stwierdzenie jakichkolwiek wątpliwości w którymkolwiek ze wskazanych obszarów, powinno skutkować rozpoznaniem sprawy na rozprawie (*arg. ex art. 93 § 2 k.p.w.*).

Jak słusznie dostrzegł skarżący, Sąd Rejonowy w Brzegu uchybił regulacji z art. 93 § 2 k.p.w. i rozpoznał sprawę M. R. w postępowaniu nakazowym, pomimo że budziły zasadnicze wątpliwości okoliczności zarzucanego jej wykroczenia, a ściślej to czy jej zachowanie było zachowaniem bezprawnym. M. R. postawiono bowiem zarzut polegający na niezastosowaniu się do znaku drogowego o symbolu B-1, który zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. 2019 r., poz. 2310), zakazuje na drodze ruchu w obu kierunkach pojazdów, kolumn pieszych oraz jeźdźców i poganiaczy. W przepisie tym zawarto jednocześnie zastrzeżenie, zgodnie z którym umieszczona pod znakiem B-1 tabliczka z napisem „Nie dotyczy” wraz z symbolem pojazdu lub wyrażeniem określającym pojazd wskazuje, że zakaz nie dotyczy pojazdu określonego tabliczką (ust. 2). Tym samym, zachowanie osoby, której zakaz nie dotyczy, a polegające na realizacji zabronionego znakiem zachowania, nie może być uznane za zachowanie bezprawne, co w konsekwencji skutkuje wyłączeniem odpowiedzialności za wykroczenie.

Jak wynika z akt niniejszej sprawy znak drogowy B-1, do którego miała się nie zastosować obwiniona, opatrzony został zastrzeżeniem na tabliczce umieszczonej

bezpośrednio pod nim, że „nie dotyczy pojazdów do 3.5 ton zaopatrzenia sklepów w strefie zakazu według upoważnienia do 15 minut, pojazdów służbowych, miejskich i rowerów”. Z powyższego wynikało zatem, że istniała grupa użytkowników ruchu drogowego, do których odnosiła się przywołana treść, posiadająca zezwolenie na niestosowanie do wspomnianego znaku zakazującego ruchu w obu kierunkach (B-1). Nadto, do tej grupy należała obwiniona, gdyż dysponowała ona upoważnieniem wydanym przez Urząd Miasta B. z [...] 2014 r. o nr [...], według którego, osoba posługująca się nim ma prawo wjechać i zaparkować na czas rozładunku dostawy w miejscu wskazanym kolorem żółtym na rysunku obok. Dopuszczalny czas postoju, to czas dostawy, nie dłużej niż 15 min. Upoważnienie wydane zostało dla dostarczających towary do [...] przy [...] na wniosek Pani B. B. i należało je umieścić w widocznym miejscu za przednią szybą pojazdu (k. 15).

W kontekście treści zebranych w tej sprawie dowodów, w tym wyjaśnień obwinionej (k. 11), zeznań świadka K. T. (k. 14) oraz sporządzonych przez niego fotografii (k. 7-9), można zatem stwierdzić, iż M. R. zaparkowała w miejscu, do którego odnosiło się wskazane wyżej upoważnienie, tj. na ul. [...] w B. Nadto, zgodnie z wymogiem Prawa o ruchu drogowym, wskazaną kartę postojową wyeksponowała za szybą swojego auta, a czas jej postoju wynosił 8 minut, mieścił się zatem w czasie zakreślonym wspomnianym zezwoleniem.

Należy zatem stwierdzić, że M. R. parkując samochód w opisanym wyżej miejscu zrealizowała przysługujące jej uprawnienie wynikające z upoważnienia z dnia [...] 2014 r., co powoduje, że jej zachowanie nie naruszało obowiązującego dla tej strefy ruchu zakazu oznaczonego znakiem drogowym B-1, co jednocześnie w sposób oczywisty przesądza, iż popełniła wykroczenia z art. 92 § 1 k.w., przypisanego jej zaskarżonym wyrokiem.

Naruszenie dyspozycji art. 93 § 2 k.p.w., którego dopuścił się Sąd Rejonowy w Brzegu, miało tym samym charakter rażący i w sposób istotny wpłynęło na treść wydanego orzeczenia, wobec czego zaskarżony wyrok należało uchylić i uniewinnić obwinioną od zarzucanego jej wykroczenia. Nie ulega bowiem wątpliwości, że spełniona została przesłanka merytorycznego orzekania przez Sąd Najwyższy w

postępowaniu kasacyjnym, określona w art. 537 § 2 k.p.k., a polegająca na oczywiście niesłusznym ukaraniu.

Na podstawie art. 119 § 2 pkt 2 k.p.w. rozstrzygnięto o kosztach postępowania obciążając nimi jednostkę samorządu terytorialnego – gminę B. miasto, jako że wniosek o ukaranie złożył w tej sprawie Komendant Straży Miejskiej w B.

[J.I.]

[ms]